

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

21. december 2006

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets besvarelse af spørgsmål 1 ad 2763 landbrug og fiskeri af 27. november 2006.

Materialet er ligeledes sendt til Folketingets Fødevareudvalg.

Folketingets Europaudvalg har d. 27. november 2006 anmodet om besvarelse af følgende spørgsmål 1:

Spørgsmål:

”Ministeren bedes - som aftalt på europaudvalgsmødet den 17/11-06 - oversende et notat om initiativer vedrørende biodiversitet på landbrugs- og fiskeriområdet (KOM (2006) 0216).”

Svar:

Notat om initiativer vedrørende biodiversitet på landbrugs- og fiskeriområdet (KOM (2006) 0216)

I dette notat redegøres for initiativer under Fødevareministeriets ressort.

Landbrugsområdet

1. Den fælles landbrugspolitik og landdistriktsprogrammet

Med landbrugsreformen i 2003 blev der taget et skridt i retning af fremme af biodiversitet. Med reformen blev krydsoverensstemmelse introduceret, hvorefter overholdelse af en række miljømæssige krav er blevet en betingelse for at modtage EU's landbrugsstøtte. Det blev med landbrugsreformen også en betingelse for modtagelse af EU-støtte at overholde god landbrugsskik. Endelig medførte landbrugsreformen også, at støtten til landmændene blev afkoblet samt at pristøtten til landmændene blev sat ned. Herudover har øget anvendelse af økologisk jordbrug og produktion haft en positiv effekt på landbrugsarealers biodiversitet.

Det kommende landdistriktsprogram 2007-2013 skal bidrage til at realisere fire overordnede mål, herunder varierede landskaber, rig natur og rent miljø. Generelt vil de enkelte indsatser under programmet blive tilrettelagt, så de bidrager til at fremme flere af de overordnede formål. Indsatser, der fremmer biodiversitet vil først og fremmest blive

iværksat i forbindelse med programmets arealbaserede miljøindsatser:

Miljøvenligt landbrug, samt miljø- og naturprojekter

Indsatsen for miljøvenligt landbrug omfatter følgende ordninger:

- Miljøbetinget støtte og omlægning til økologisk jordbrugsproduktion
- Miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger
- Etablering og drift af vådområder
- Etablering af braklagte randzoner
- Miljø- og naturprojekter

Formålet med støtte til miljøvenligt landbrug er at fremme en miljømæssigt bæredygtig landbrugsproduktion ved at tilskynde landmænd til at anvende landbrugsmetoder, som er i overensstemmelse med behovet for at sikre bæredygtige landskaber, varieret natur og sundt miljø, beskyttelse af biodiversitet og afværgelse af klimaforandringer, inklusive reduktion af drivhuseffekten.

Etablering af landskabs- og biotopforbedrende beplantninger, herunder læplantninger.

Formålet med ordningen er at fremme miljø- og naturvenlig drift af landbrugs- og naturarealer, bevare og fremme den biologiske mangfoldighed i den danske natur, fremme etablering og drift af vådområder, bevare og fremme miljø-, natur- og kulturverdier, forbedre de rekreative verdier i landdistrikterne og fremme dyrevelfærd for græssende husdyr i natur- og landskabsplejen.

Skovordninger

Det er overordnet set hensigten gennem tilskud til de private skovejere at øge skovarealet i skovrejsningsområder og fremme skovbrugets omstilling i retning af naturnær skovdrift, hvilket bidrager til en større diversitet i naturindholdet og landskabet.

Ø-støtte

Formålet med ordningen er at yde støtte til jordbrugere på en række udpegede småøer for at sikre fortsat arealforvaltning og således bevare landskabet.

2. Genetiske ressourcer for jordbruget og de genetiske ressourcer for husdyr

De plantegenetiske ressourcer

Danmark har i 2002 ratificeret den internationale traktat for plantegenetiske ressourcer for fødevarer og jordbrug under FAO. Traktaten omfatter alle jordbrugets plantegenetiske ressourcer. Traktaten fastlægger bl.a. regler for udveksling af en række af jordbrugets plantearter og deres vilde slægtninge.

Plantedirektoratet og Danmarks Jordbrugsforskning har i 2004 udarbejdet en strategi for arbejdet med jordbrugets plantegenetiske ressourcer, og på det grundlag har Regeringen fremlagt en handlingsplan 2004-7. Der er iværksat et projekt 2004-7, som udføres af

Danmarks Jordbrugsforskning. Projektet skal tilvejebringe grundlag for prioritering af bevaringsindsatsen inden for plantegenetiske ressourcer.

Der er desuden iværksat en ordning for tilskud til demonstrationsprojekter om bevaring og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer for jordbrug og fødevarer. Formålet er at få afprøvet gamle sorters egnethed til både miljøvenlig drift og til fødevarer samt at få etableret kopier på friland af en række vegetativt formerede sorter, så disse sorter er mindre udsat for udryddelse ved sygdom m.v. Endelig er formålet formidling om plantegenetiske ressourcer. Foreløbig har 13 projekter fået tilskud og der er mulighed for også at søge i 2007.

De husdyrgenetiske ressourcer

For så vidt angår de gamle danske racer udbygger og administrerer Danmarks Jordbrugsforskning løbende genbanken i overensstemmelse med bl.a. anbefalinger fra Genressourceudvalget, Husdyr.

Der findes desuden en støtteordning til bevaring af husdyrgenetiske ressourcer, herunder tilskud til levende dyr af gamle racer og til organisationer, der varetager bevarelse af de gamle husdyrracer.

Fiskeriområdet

Reformen af den fælles fiskeripolitik i 2002 lagde grundlaget for en mere miljøbevidst forvaltning af den fælles fiskeripolitik.

Arbejdet inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik er allerede påbegyndt på en række områder. F.eks. vil nedbringelse af fangstkapaciteten betyde, at der er mindre pres på fiskeriet. EU-støtten begrænses til mere miljøvenligt fiskeri. Der er fastsat regler om dybhavskoraller, således at fiskeriet ikke skader koralrev. Flerårige forvaltningsplaner reducerer fiskeriets påvirkning af bestandene og havmiljøet og vil gradvis sikre en bæredygtig udvikling. På Verdenstopmødet i Johannesburg i 2002 vedtog man princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (Maximum Sustainable Yield, MSY), der er det maksimumudbytte, der årligt kan fiskes af en bestand uden at svække bestandens produktionskapacitet. MSY-princippet kommer efterhånden til at erstatte det gældende princip om maksimumsgrænser for fiskeridødeligheden, der sikrer, at der fanges så meget af en bestand, den kan tåle uden at kollapse. Der arbejdes herudover med redskabsbestemmelser, således at fiskerne ikke behøver at smide de arter ud i havet, de ikke ønsker eller må have ombord.

Kommissionen er i al væsentlighed opmærksom på de problemer, som fiskeriet måtte skabe over for miljøet. Danmark indførte således i 2002 krav om anvendelse af pingere i danske fiskeres garn for at skræmme hvaler væk, så den ikke blev bifanget i fiskernes garn. Samtidig rejste Danmark vedholdende spørgsmålet om et fælles regulering i EU.

Den danske indsats er nu resulteret i, at der er fælles regler for beskyttelse af hvaler i alle EU-landenes farvande.

Som en særlig dansk indsats kan nævnes Ny Regulering. Ny Regulering indebærer at fangstkapaciteten i Danmark hurtigt vil tilpasse sig de fangstmængder, der er til rådighed og dermed mindske fiskeritrykket og reducere udsmid.

Danmark har udarbejdet en plan om forvaltningen af midler fra EU's fiskerifond. Der vil i højere grad end hidtil kunne ydes støtte til foranstaltninger, der fremmer miljøvenligt fiskeri.

Danmark deltager aktivt i EU-arbejdet med at fremme et mere miljøvenligt fiskeri.